

Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

Mashelō Ma Anfām ŋa Raru Ta Amari Ma Rawuni Kōpet

KAWASŌR ANKAN

Ōwa ta salata kasōthne ayiki a komane an fām akōpet, ōwa yi amari mōthōnane a komane ŋa-e, ŋa yi angbeth ŋa rawankom, malompi, yi mathōfōl ka nōru.

Ōwa, ka kala agbap yi kasay amari ma anfām akōpet ma po kara kadifōthane ake po lōsēr tātēmp ta anfām akōpet, ōwa kō po kara ka raru are, pō yi nanra anfām akōpet manba nan rawankom ra kafōf, katāŋ edina, kōte ba rānes kōpa ye, ane ŋa tha yi mafela ma anfām akōpet thōŋ be nōru. Ōwa ō fisa ti, kama a te gbōndar anfām rō t̄ay o t̄ay be mō yō ŋa an thānthone tō kōfumpōr ane bōt an fōsō mō thālōr ŋa-e, ōwa tasoma, a yi tōkō bōt ethō mākunkōla ŋa-e.

Ōwa a yi tōkō sakōthi akera ake der o der, tōkō yō tathōf ta raru be tōmane. Ōwa tasoma anfām ŋa tathōf be an wopane ka raru, an bōt ka masekrane man tōkō beŋ kama an gbasi ōfu fōlen malane ma kasōŋ anfām akōpet amari akomane ŋa, ka ayiki yi tō wuni kōpet ō yi-e, kōpa runiŋanji, yi bōm ŋan a thōnane. Ōwa an beŋ tōkō sōka ro di rawankom yi mayi makolo ma anfām akōpet.

Ōwa rokōm kati be tathōf ate yi ka anŋōnki ane, tōsōne kōpa, ta tō wopane rōkin yi tathōf ta raru tōk sakōthi yi kōwop amari a komane anfām akōpet yi rawankom tan.

Ōwa anpo beŋ tō kōyi kasōthne amari ame yi rawankom are, ya yi an kolo ŋa masekrane ame.

Tasoma Akamathō ka Anfām ŋa Raru kō Thasa

Akera Ake kōpa :

Mashelō ma kasōŋ amari a komane anfām akōpet ame, ma yi tōtōma wa wuni o wuni yi ka tathōf ta raru be kama wuni o wuni, agbap o gbap ka raru, ō yi tōkō bōt masekrane ame rō mēra alōkō be, rō kōthōkōsa anfām akōpet kama an sōka kayikis amari a komane anfām akōpet yi rawankom tan ro di, kōtōŋ ka ane yi ka tathōf rō kor yi ane yi ka tathōf tōbran. Kama anfām be ka raru an wop masekrane ame. Ōwa kama an sōthne, yi kōwop masekrane ame ketōŋ ka anfām ŋa tathōf yi ka anŋōnki ane yi kōtōŋ ka anfām be man kaman-e :

1. An sōkōl Atōtōkō

A kom anfām akōpet be ŋa athōnane yi rawankom. Ōwa an ba mōmari mōthōnane. Ōwa an ba mōfith yi tōchēmp. Chiyan, an yi tōkō gbasi ankos ŋan mō kōpa ŋa tōkom.

2. An sōkōl beka maren

Wuni o wuni ō ba mari ma rawankom, yi mōmari a bōt ka masekrane ame, kama a te say kō ta abōnshō, mayi ma an der ŋōŋ, kōpa uwan duni thālōm wunibōm, sōthlōm atōnt man fōf, an dīna man tan, thālōm kōpa an gbap an yi, tōkō ate mō wop ka amera ŋōŋ, an thōf ŋōŋ, thālōm an bōnshō ō wur, tō mōne, ta ro a kom kō-o, yi mōtōma ō-e. Rodi kati sō, a ye tōkō yō kō agbay tō kōpa an gbap ane rō yi, amari ō tōma, thālōm mōtōma ma an thōf, thālōm an gbap ōwuni ō yi-e, thālōm kōpa an thōf ane po chiya ka an yēthe nati, thālōm a tan ŋi masheheke, an yi ro ratha ka athōf alōm, thālōm an baye ate ma yō ka an yēthe nate.

3. An sōkōl beka mōsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ta ʌɲesəm ɲɛɲ, ɾawankom ɾɛɲ yi kaɸisəs ʌɲesəm ɲɛɲ.

4. ʌɲsəkəl beka maɲlə

A ye sə təkə wop wuni ɾɛtar, thaləm kəyis kə məsheke. A ye sə təkə wop wuni, kəthila atar də ɾoɲ o ɾoɲ. Kathila ʌɲfəm ka ɾatar a yi təkə gbɛɲe ki.

5. ʌɲsəkəl beka tamath

A ye təkə thalər, kəsəmpar, thaləm kəgbalo wuni ka ʌɲfəsə ɾəkəm.

6. ʌɲsəkəl beka tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mən a yi təkə sən kə kətanɲane ka ʌɲthə-e.

7. ʌɲsəkəl beka tamthəderən

ʌɲfəm ʌkəpet a thənane teri ro der ka ʌɲthə. ɔwa ʌɲ ba ʌmari ma kama ʌɲthə ʌɲ gbəpər ɲa. ɔwa ʌɲ ba ʌmari ma kama ʌɲthə ʌɲ bum ɲa kəwur ka ʌɲe mə yə ɲa ʌɲgbay; ta ʌɲe məshim məsekrane ʌme, thalə m təkə yə ʌɲfəm ʌləm ʌɲ ləsər məsekrane ʌme.

8. ʌɲsəkəl beka tamthəresas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari kama a thonkane kə ta bepi wuni o wuni ɔ kathi kə ʌmari mən ka ɾəwuni kəpet kətanane ka ʌɲ thə.

9. ʌɲsəkəl beka tamthəɛɛjanle

A ye təkə barkar wuni ka ʌɲfəsə. A ye təkə bot kə der ɔfenane thaləm kəfitha kə ɾathəf ʌtel ka ma te mə yema.

10. ʌɲsəkəl beka təfət

A yi təkə sən wuni o wuni ʌfere ʌthənane suʌ kə ɛləɲs ka ʌɲbare ɲa ʌɲthonkas gberkethe mə te yə ʌgbay ka kəgbengben ʌmari mən yi ʌɲgbethe ɲɛɲ, yi maləs thaləm taləs a pa tə yə-e.

11. ʌɲsəkəl beka təfət ɲin

1. ɔwa wuni o wuni a po bot ka ʌɲbare ɲa ʌɲthonkas be ta maləs a pa mə yə-e, a ye təkə gbasi kəpa ʌte a ləm kəpa tə yu-e tətən, haɲ thas a po gbengben yi kələfithi ləfthi. ɔwa a sən kə ʌɲfere ɲa kathonka kama ɔ kathingka ʌte a den kə. ɔwa thas a bəp kəpa ʌte a l m tətən yenka ma wop kə ten.

2. ɔwa a ye təkəwop wuni ka ʌɲthə ka maləs ʌme pəyi ɔ bote ri mata mən, pə ka ʌɲthə ɲa ʌɲthəf ɲɛɲ-o, thaləm ʌthəf ʌtel ka ʌləkə a yə maləs mati-e. ɔwa a ye təkə thalər wuni pə thas mə to a bot təkəthalər wuni məshim ʌɲthə ka ʌɲləkə ɔ shim ʌɲthə-ɔ.

12. ʌɲsəkəl beka təfət marən

A ye təkə bot kəsən ka ʌɲgbundu, ʌɲbənshə, məyira thaləm ʌte mə gbal, ɔwa kəsambos ayiki tən yi ʌɲes ɲə ʌfinə. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma ka yə ʌɲthə ʌɲ chima kə ka ʌɲe mə bot kə kəsən-e.

13. ʌɲsəkəl beka təfət məsas

1. Wuni o wuni ɔ ba ɾawankom ɾa kəkəne ro ɔ yema yi kəbot məyira mən ro ɔ yema-e ɾa thəf o thəf.

2. ɔwa wuni o wani ɔ ba ʌmari ma katey hali ro a kom kə-e təkə kəne ro ɔ yema-e, thaləm kəkalanə ro ɔ wur-e.

14. An̄səkəl bekA təfət maŋle

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kaɣbuke ɔ kə man̄kne rA aṯhəf Aləm, kAmA a te dif kə.
2. Ɔwa a ye təkə n̄y kə Amari aṁe ta salata efəf eyay yay, thaləm rə tətək tələm tə wəŋ rapəlitikis, thaləm tətək te ləsər maṯthank ma An̄yunaytəd Neshən.

15. An̄səkəl bekA təfət tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari təkŋ yirA ka An̄thəf ŋəŋ.
2. Ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kaṯhi ɔkos kəŋ Amari ma kayi ukin ka an̄thəf ŋəŋ, thaləm kəbent kə kAmA ɔ te shinkar kayi ukin ka An̄thəf ɔ te yema.

16. An̄səkəl bekA təfət tamthrukin

1. An̄fəm aruni yi an̄fəm abom po tēna-e, an̄ ba mari təkə nAntane mə to an̄ yema-e; təkə te kəlene tA Abənshə, An̄thəf, thaləm An̄dina kAmA an̄ tēpi tAleka tan̄.
2. Ɔwa a ye təkə n̄t wuni kə kəne bala ka ɔwe ɔ te yema. An̄e mənAntane-e, an̄ yi təkə beŋ ka mayema maŋ.
3. Ɔwa mA p̄yi rAleka ra mayira rA yi kaBoth ka Akələn̄ kələn̄ ka mayirane-e, an̄ə ka Akələn̄ be yi ka An̄thəfe, a yi təkə bum ŋa də rəŋ o rəŋ maŋ yema yaṯha-e.

17. An̄səkəl bekA təfət tamthəderəŋ

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari təkə ba Akeŋ kəŋ kən son. Ɔwa ɔ gbəli sə kal ba Akeŋ yi afəm aləmŋ.
2. Ɔwa wuni ɔ baye mari təkə kaṯhi kə ki rA fəsə rəkom.

18. An̄səkəl bekA təfət tamthresas

Wuni o wuni ɔ ba Amari ma rawankom ra katəmtəmne to ɔ yema, enane yəŋ yi An̄dina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba Amari ma kashinkar An̄dina ɔ yema, yi malane mən̄. Ɔwa ɔ ba rawankom ra kaṯhəksA, kaBatho, kaṯaŋaŋe yi kəṯhəksA malane mən̄ p̄yi kəŋ son-o, ka Akələn̄ kələn̄ yi afəm aləm-o, der əgberkethe-o, thaləm ka An̄ gbundu ŋəŋ.

19. An̄səkəl bekA təfət tamthreŋanle

Wuni o wuni ɔ ba rawankom ra ate ɔ tēma yi kaṯəf ate ɔ yema-e. Ɔwa rawankom are ɔ ba ri təkə bət ate ɔ nane kə tə bot kə kə sən̄ yi kəṯhens, thaləm kəsəkəṯhi tēra yi etəmtəmne də rəŋ o rəŋ kə təkəlene ro ɔ yi-e.

20. An̄səkəl bekA kəgba

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kawop məgbane məṯhəfəl yi kəkulune an̄e ɔ yema-e.
2. A ye təkə fəsar wuni kAmA ɔ kəkulune ka ate ɔ te yema-e.

21. An̄səkəl bekA kəgba ŋin

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kaɣbasi aɣbaŋ ka An̄kwament ŋa an̄thəf ŋəŋ, kəṯaŋ ka kəŋəŋ gbeŋ thaləm ka ɔwe ɔ thithe.
2. An̄kwament An̄ yi təkəṯaŋane ate an̄fem an̄ yema-e. Ɔwa mayema aṁe an̄ tə tərine ŋA ka katente thith an̄e an̄ yema-e, ka an̄gbundu. Ɔwa a ye təkə penshane Amari ma wuni o wuni po bək tēki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ tēma ta Atəŋ.

3. [Missing?]

22. An̄səkəl beka kəgba marəŋ

Ɔwa ma pəyi wuni o wuni ɔ yi kətəŋ ka an̄fəm Akəpet-e, ɔ ba Amari ma kaməranə kə kama pəfisa kə kətəŋ ka emar ya an̄thəf, emar ya tathəf tətəl, kətəŋanə ka mə to ɔ gbəli təma ukolo yi yiki kətəŋ ka an̄kos n̄əŋ.

23. An̄səkəl beka kəgba esəs

1. Ɔwa wuni o wuni ɔ ba Amari ma kaworək mapanth, rawankom ra kathith kə rəmapanth yi ka ɔlompɪ wati kama ate penshanə kəsəŋ wuni mapanth.

2. Ɔwa wuni o wuni ɔ yi təkə ba Aram Athənanə bepi an̄ yə məpath məthənanə kətə tə Agbay.

3. A yi təkə ram wuni o wuni Aram Afinə mə gbəli səŋ kə ayiki təŋ ka ralek rəŋ yi kəmar matay mələm ɔ yi təkə yə ka Akələŋ kələŋ ɔyi-e.

4. Wuni o wuni ɔ ba Amari təkə kulunə, thaləm kətəpi an̄ənki mə chimə kə kama ɔ səthə Aram Afinə ka mapanth mə worək-e.

24. An̄səkəl beka kəgba manlə

Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kafothanə kəwur kayə mapanth to ɔ yema. Ɔwa ɔ ba Amari ma kasəŋ kə Aləkə mə fothanə Aləkə o ləkə.

25. An̄səkəl beka kəgba tamath

1. Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kayi uyenki mader, yi kabər kəŋ. Ɔwa an̄ yi təkə ba edi ebeki, eyet ewəŋ, an̄seth kayi, təl ebeki, emar ya an̄thəf. Ɔwa ɔ yi təkə səthə Amar ka An̄ləkə mə te yi rə məpanth-e, thaləm utuy, bepi ɔ səkə ulopənə, thaləm kəsəkə ubora, ubaki, ɔwa səthələm ma mə tə sə gbəli worək ka an̄yethe n̄əŋ.

2. An̄komra yi an̄feth be a yi təkə səŋ n̄a məmari məthəkəŋ. An̄fəth an̄e ma kom ka ka te tha nantənə yinka te tha nantənəŋ, a yi təkə səŋ n̄a emar ethənənə.

26. An̄səkəl beka kəgba tamthurukin

1. Uwath O wath ɔba Amari ma k Ayəkə ɔKaran A yi təkə yə wath o wath ɔ pon ka karan ka Ataranthe təfəth. Kərə kathəkəs tətəl yi kakaran kəboli rəkəm a yi təkə səŋ ki ka an̄fəth an̄e gbəli thəkəs yi kakaran kati.

2. Ɔwa kakaran a yi təkə yə ki kama kə gbəli mar ɔwuni kama ɔ kə rodi, tə kabər Ayiki təŋ yi rawankom rəŋ. Ɔwa kəyi təkə gbəli kara kə kəsəthranə emera, kamuyanə, kə kara rəyathki kətəŋ ka ta bona ta araru, an̄fəm Akəpet, edina egbaske gbaske, ɔwa yi kə kara məthəfəl mə to An̄yunated Neshon an̄ yema-e.

3. An̄komra an̄ ba Amari ma kathith kə kə karann̄ kan̄ yema an̄feth n̄an̄ an̄ karan̄-e.

27. An̄səkəl beka kəgba tamthəderəŋ

1. Ɔwa wuni o wuni ɔba Amari ma katan̄ makur ma an̄fəm n̄əŋ Ame ɔ yema-e, yi ka Akələŋ kələŋ ɔ yi-e. Ɔ yi təkə yanthənə matay Ame, ɔwa ɔ yi təkə mar kama mə kə ro di ka m̄yən̄.

2. Wuni o wuni ɔ ba Amari ma kəbum mayi, mayet Ame ɔ bempa yi atafa ate kənəŋ ɔ gbal-e.

28. An̄səkəl beka kəgba tamthresas

Ɔwa wuni o wuni ɔ ba Amari ma katan̄anə an̄e ɔ yema pəyi ka an̄thəf n̄əŋ rəkər-o, thaəm rə təthof tətəl ro mə gbəli səthə an̄fere n̄a ka səthə matay Ame be a gbal ka masekranə Ame ka rawankom rəŋ kəyankan̄.

29. An̄səkəl bek̄a kəgba tamthreṇaṇle

1. Ǿwa wuni o wuni Ǿ ba An̄gbethe ṇa təkə mar Akələṇ kələṇ Ǿ səthə rawankom be Ǿ po teṇa yi kəwur ṇaṇieṇ.
2. Ǿwa hali ma apa wuni o wuni Ǿ ba Amari yi rawankomrəṇ, ta tara ti kəpa Ǿ yi ro ratha ka A ṇthə. Ǿwa Ǿ yi təkə yikis Amari yi rawankom ra an̄kos ṇəṇ. Ǿwa Ǿ an̄fəm ṇa rawankom.
3. Ǿwa Amari Ame yi rawankom Are, e səṇ ye wuni mari təkə te taṇane maḃotəs ma An̄yunayted Neshən.

30. An̄səkəl bek̄a kəgba təfət

Ǿwa Ate yi ka masekrane Ame be, a ye təkə gbasi ti təkə səmpar An̄thəf, wuni o wuni, thaləm Anənki ṇa An̄fəm, thaləm təkə kasara Amari yi rawankom yi ka masekrane Ame.
